

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського
Аріельський університет
Інститут мовної освіти Норвіча
Харбінський інженерний університет
Центральний університет Хар'яна (Індія)

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання
іноземних мов

Збірник наукових праць

Одеса-2023

УДК 37.016:81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2023. 79 с.

Збірник містить тексти доповідей IV Міжнародної конференції з питань сучасної філології та методики викладання іноземних мов, що відбулась 20-21 квітня 2023 р. на кафедрі західних і східних мов та методики їх навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Жовнич О. В., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

МакКой А., голова міжнародного освітнього проєкту “English by camp”, викладач Інституту мовної освіти Норвіча, Велика Британія

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Рену Я., доктор філософії, професор Центрального університету Хар'яна, Індія

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

©Колектив авторів, 2023

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

NEW TECHNOLOGIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

*Ірина АЛЕФІРОВА,
Ірина ВОЗІЯН*

*Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Методика навчання рідної й іноземних мов на всіх щаблях освітньої системи перебуває під потужним впливом інформаційного суспільства, й, на думку Ж.Горіної, «інтеграційні процеси і тренди в освіті на часі всезагальної глобалізації відкривають перед українськими студентами безмежні можливості віртуалізації реальності і перспективи розв'язання багатьох проблем сьогодення, пов'язаних із умінням спілкуватися, домовлятися, переконувати чи генерувати нові ідеї» [3, с. 85]. В умовах розвитку й постійного вдосконалення технологій комунікації і глобального, миттєвого її поширення значну роль у зануренні студентів у природне мовленнєве середовище зокрема відіграють ресурси мережі Інтернет.

Сучасні аудіовізуальні засоби навчання іноземної мови, розраховані на слухове, зорове, аудіовізуальне сприймання інформації, давно увійшли до складу комп'ютерних мультимедійних технологій, які сприяють оптимізації навчального процесу. На думку багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, методистів і викладачів-практиків, їх застосування зумовлене об'єктивною потребою реалізації дидактичного принципу наочності, що особливо стало відчутно на часі дистанційного навчання (Н.Гальскова, О.Бігич, Н.Бориско, С.Ніколаєва, Л.Морська, О.Тарнопольський, J.Brown, J.Lonergan, M.Parrott, H.Stern). Відеоматеріали як аудіовізуальні засоби навчання є важливим доповненням до вже традиційних методів і прийомів формування іншомовної компетентності, адже вони сприяють посиленню мотивації до вивчення мови, допомагають зануренню здобувачів освіти в природне й цікаве іномовне середовище, засвоєнню правильної вимови й інтонації англійської мови на підсвідомому рівні, а також виробленню навичок сприйняття інформації через так званий аудіо-зоровий образ з «екрану» [3]. Зокрема до них належать мультиплікаційні серіали, фрагменти документальних і художніх кінострічок, окремі відеосюжети з веб-сайтів, супроводжувані застосунками з подкастами, кліпами і т. ін. Також відзначимо лінгводидактичний потенціал такого відеоконтенту як TED Talks, де зібрані відео щорічних конференцій TED із невеличкими публічними виступами (лекціями) англомовних спікерів, які

діляться своїми унікальними ідеями, напрацюваннями з найрізноманітніших ділянок знань: технології, розваги, популярна наука, дизайн, культура, мистецтво, бізнес тощо [5].

Ефективному використанню відеоконтенту на заняттях з іноземної мови сприятиме, на нашу думку, правильний вибір пропонованого для перегляду навчального матеріалу, який ґрунтується на чітких критеріях відбору, з-поміж них:

Основоположним критерієм вважаємо наявність у відеосюжеті певного культурологічного тла, що реалізує важливий принцип діалогу культур [3].

Якщо відеоматеріал пропонується у вигляді фрагментів мультиплікаційного, художнього фільму, то сама кінострічка повинна належати до фонду так званого прецедентного тексту, бути відомою переважній більшості носіїв мови, а отже, містити прецедентні імена, ситуації, висловлювання тощо.

Відеосюжет повинен бути тематично й інформативно цікавим конкретній категорії здобувачів, відповідати їх рівню практичного володіння мовою.

Пропонований для перегляду відеоматеріал повинен мати структурну завершеність, тобто чітку композицію з початком, серединою і кінцівкою, з обов'язковою наявністю культурологічних фактів на всіх фазах відеосюжету.

Якщо відеоконтент має характер відеовставки, то його зміст має бути безпосередньо пов'язаним з основною темою заняття, з відповідною лексикою і граматичним матеріалом, типовими навчальними ситуаціями.

Відеоматеріал, використовуваний як навчальний, повинен бути зроблений на якісному й сучасному кінематографічному рівні.

Навчальні завдання передбачають повторні, часто багаторазові перегляди тих самих сюжетів, відтак пропонований відеоконтент повинен бути багатосаровим – містити, крім відпрацьованого лінгвістичного матеріалу, екстралінгвістичний контекст і культурологічний матеріал.

Насамкінець, зміст відеоконтенту повинен: а) стимулювати здобувачів освіти до обговорення побаченого і самостійного пошуку додаткової інформації з певної теми; б) налаштовувати на продукування аналогічних діалогів із використанням у мовленні засвоєних лексико-граматичних одиниць.

Література:

1. Горіна Ж.Д. Освітні тренди і комунікативно-візуальне середовище нових медіа: монографія. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики / за ред. Е.Палихати, О.Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 77-86. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19634/1/8_Horina.pdf (дата звернення 13.04.2023)
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика / Бігич О.Б.,
3. Бориско Н.Ф. та інші / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Ciornei, S., Dina A.T. Authentic Texts in Teaching English. *Procedia. Social & Behavioral Sciences*. 2015. Vol. 180. P. 274 – 279.
5. Lonergan, J. *Video in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge Univ. Press. 1991. 108 p.
6. TED Talks. Ideas Worth Spreading. URL: <https://www.ted.com/talks>